

บทคัดย่อ

T 158738

กุ้งก้ามกรามเป็นกุ้งน้ำจืดที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจ เนื้อมีรสชาติดีสามารถนำมาประกอบอาหารได้หลายรูปแบบและเป็นที่นิยมบริโภคของชาวไทยและชาวต่างประเทศ กุ้งก้ามกรามจะพบได้ทั่วไปในแหล่งน้ำจืดธรรมชาติที่มีทางน้ำไหลติดต่อกับทะเล จึงสามารถดำรงชีพได้ในน้ำกร่อยและน้ำจืด

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาลักษณะทั่วไปของเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งก้ามกรามในเขตชลประทานและนอกเขตชลประทานในด้านต้นทุนและผลตอบแทนการตลาด การจัดการธุรกิจตลอดจนปัญหาอุปสรรคของธุรกิจการเลี้ยงกุ้งก้ามกรามในเขตชลประทานและนอกเขตชลประทานกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาเลือกแบบง่ายเฉพาะเจาะจง 20 ครัวเรือนจากในเขตชลประทาน 10 ครัวเรือนนอกเขตชลประทาน 10 ครัวเรือนจากเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งก้ามกรามในเขตตำบลบัวบาน ตำบลนาเชือก ตำบลดอนสมบูรณ์ ตำบลลำคลอง

ผลการศึกษา ลักษณะโดยทั่วไปของครัวเรือนเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งก้ามกรามพบว่า หัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งก้ามกรามในเขตชลประทานและนอกเขตชลประทานส่วนใหญ่เป็นเพศชายช่วงอายุ 35-54 ปี จบการศึกษาระดับสูงสุดชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 มีอาชีพหลักทำนา และอาชีพรองเลี้ยงกุ้งก้ามกราม จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ยของเกษตรกรผู้เลี้ยง ในเขตชลประทาน 3.9 คน นอกเขตชลประทาน 4.80 คน ขนาดพื้นที่ถือครองเฉลี่ยของเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งก้ามกรามในเขตชลประทาน 10 ไร่ นอกเขตชลประทาน 13.1 ไร่ ขนาดพื้นที่บ่อเลี้ยงกุ้งก้ามกรามในเขตชลประทานเฉลี่ยต่อราย 3.72 ไร่ และนอกเขตชลประทานเฉลี่ยต่อราย 5.38 ไร่ มีประสบการณ์ในการเลี้ยงกุ้งก้ามกรามเฉลี่ยของเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งในเขตชลประทาน 6 ปี นอกเขตชลประทาน 2.3 ปี ในปี 2546 ครัวเรือนมีรายได้รวมที่เป็นเงินสดเฉลี่ยของเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งก้ามกรามในเขตชลประทานเท่ากับ 184,000 บาท ครัวเรือนมีรายได้รวมที่เป็นเงินสดเฉลี่ยของเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งก้ามกรามนอกเขตชลประทาน 301,280 บาท จำนวนเงินที่กู้มาลงทุนเลี้ยงกุ้งก้ามกรามเฉลี่ยของเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งก้ามกรามในเขตชลประทาน 58,700 บาทและจำนวนเงินที่กู้มาลงทุนเลี้ยงกุ้งก้ามกรามเฉลี่ยของเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งก้ามกรามนอกเขตชลประทาน 51,900 บาท ณ วันสำรวจจำนวนหนี้สินเฉลี่ยของเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งก้ามกรามในเขตชลประทาน 58,700 บาท และจำนวนหนี้สินเฉลี่ยของเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งก้ามกรามนอกเขต

T 158738

ชลประทาน 51,900 บาท โดยเกษตรกรมีต้นทุนการผลิตกุ้งก้ามกรามเฉลี่ยต่อรุ่นของเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งก้ามกรามในเขตชลประทานเท่ากับ 126,198.30 บาท และนอกเขตชลประทาน เท่ากับ 129,921.99 บาท ค่าไรสุทธิต่อรุ่นของเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งก้ามกรามในเขตชลประทานเท่ากับ 27,301.80 บาท และค่าไรสุทธิต่อรุ่นของเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งก้ามกรามนอกเขต เท่ากับ 24,436.11 บาท สำหรับการจัดการธุรกิจด้านการผลิต พบว่าครัวเรือนเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งก้ามกรามในเขตชลประทานมีแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.5 คน ครัวเรือนเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งก้ามกรามนอกเขตชลประทานมีแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.2 คน เกษตรกรผู้เลี้ยงในเขตมีจำนวนบ่อเฉลี่ย 3.1 บ่อ เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งก้ามกรามนอกเขต มีจำนวนบ่อเฉลี่ย 7.2 บ่อ ส่วนใหญ่เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งก้ามกราม ในเขตชลประทานปล่อยพันธุ์กุ้งก้ามกรามลงเลี้ยง 1 ครั้งต่อปี และเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งก้ามกรามนอกเขต ปล่อยพันธุ์กุ้งก้ามกรามลงเลี้ยง 2 ครั้งต่อปี ในปี 2546 ผู้เลี้ยงในเขตมีพันธุ์กุ้งก้ามกรามที่ปล่อยลงเลี้ยงเฉลี่ย 275,000 ตัว นอกเขตปล่อยลงเลี้ยงเฉลี่ย 319,000 ตัวและเกษตรกรในเขตชลประทานมีปริมาณผลผลิตกุ้งก้ามกรามเฉลี่ย 1,535 กิโลกรัม เกษตรกรนอกเขตชลประทานมีปริมาณผลผลิตกุ้งก้ามกรามเฉลี่ย 2,256 กิโลกรัม

ปัญหาอุปสรรคในการเลี้ยงกุ้งก้ามกรามคือ ขาดแคลนน้ำ เนื่องจากต้องมีการเปลี่ยนถ่ายน้ำ 1 ใน 3 ของน้ำในบ่อเลี้ยงทุก 15 วัน เพราะจะช่วยเพิ่มออกซิเจนให้แก่บ่อเลี้ยงกุ้ง เกษตรกรขาดเงินทุน อาหารกุ้งมีราคาแพง การปล่อยกุ้งก้ามกรามในอัตราที่ไม่เหมาะสมทำให้กุ้งเป็นโรค

การเลี้ยงกุ้งก้ามกรามในระบบเปิดอาจมีปัญหามลพิษและสิ่งแวดล้อม แต่ปัจจุบันยังไม่ปรากฏขึ้น ในอนาคตหากมีการเลี้ยงกุ้งก้ามกรามมากขึ้น ปัญหานี้อาจเกิดขึ้นในอนาคต แนวทางการแก้ไขปัญหานี้ การเลี้ยงกุ้งก้ามกรามระบบเปิด ต้องให้มีการบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยน้ำลงสู่ลำน้ำปาว

TE 158738

Giant Freshwater prawns are of economic value with good taste in different cookings, popular among foreign and Thai Consumers. They are found in waterways connected to the sea, thus living in brackish and freshwater.

The objective of this research was to study general features on fish raisers in the irrigation area and outside of it and on investment and returns, management and problems in such fish raising business. The sample group consisted of 20 households : 10 from the irrigation area, 10 from outside of it in these sub-districts: Buaban, Nachuek, Donsombun and Lamkhlong.

The results of the study:

Most household heads were male in both areas, between 35-51 years old, having finished, at the highest, Parthom Suksa VI, with rice growing as chief occupation and fish business as minor. There were 3.9 persons in the irrigation area and 4.80 outside of it. Their holding area was 10 rai and 13.1 in the irrigation area and outside of it. The size of the pond was 3.72 rai per raising farmer and 5.38 rai in the irrigation area and outside of it. The raising experience was 6 years and 2.3 years. In the irrigation area and outside of it. In 2003, the average cash income was 184,000 baht and 301,280 baht in the irrigation area and outside of it. The amount of loan was 58,700 baht and 51,900 baht respectively. The average amount of investment per batch of raisers The average amount of investment per batch of raisers was 126,198.30 baht and 129,921.99 baht respectively. The nett profit was 27,301.80 baht and 24,436.11 baht respectively. For production management, the number of laborers was 2.5 persons and 2.2 respectively while the number of ponds was 3.1 and 7.2 respectively. Most raisers released spawn and time in the irrigation area and twice outside of it. In 2003, the number of young prawns released was 275,000 and 319,000 respectively, while the amount of prawn production was 1,535 kilos and 2,256 respectively.

Problems found in giant freshwater prawn raising were a lack of water because of water change with one third every 15 days for the increase of oxygen in fish ponds, as well as a lack of fund for these raising farmers; a high cost of fish food and an improper releasing rate of prawns, thus causing disease..

This prawn raising in the open system could bring about pollution and environment problems, but do not appear at present. In the future, with an increase in raising, problems can arise. The solutions are for the waste water to be treated before draining into the Pao River.